

Ekip alışması-VI

Sunum İzlenesi

- Kültür nedir?
- Ekip Çalışmasını Etkileyen Kültürel Öğeler

Kültür nedir?

- Kültür, bir toplum üyelerinin ya da toplumdaki grupların yaşam biçimlerine göndermede bulunur.
- Kültür, bu insanların nasıl giyindikleri, evlilik gelenekleriyle aile yaşamlarını, çalışma kalıplarını, dinsel törenlerini ve boş zaman etkinliklerini içermektedir.

(Giddens, 2000,s.18).

Kültür nedir?

kültür

isim Fransızca culture

1. *isim* Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin

"Harf inkılabı, Türk kültür inkılabının temelidir." – E. İ. Benice

2. Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü

"Doğrusu, teknik ve kültür her gün biraz daha ilerlemektedir." – S. Birsal

3. Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi

"Bir memlekette kitap kültürü ne kadar zenginse günlük konuşma da o kadar zengin olur." – M. Kaplan

4. Bireyin kazandığı bilgi

"Tarih kültürü kuvvetli bir kişi."

5. Tarım

6. *biyoloji* Uygun biyolojik şartlarda bir mikrop türünü üretme

"Mikrop cinsinden canlı bir varlığın muayyen bir ortam içinde çoğalmasına da kültür denilir." – M. Kaplan

Kaynak: TDK Güncel Türkçe Sözlüğü, 2018.

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Kurum Kültürü:** Kurum içinde düşünce ve davranışları yönlendiren değerler ve normlar ekip çalışmasını kolaylaştırır ya da zorlaştırır. Ekip çalışmasına yatkınlığı belirleyen kültür öğeleri şunlardır:
  - **G:**
    - Geleneksel şirketlerde g, karar yetkisini ve bilgi kaynaklarını elinde tutan üst yönetimdir.
    - Ekiplerde bilgiler ve yetkiler daha yatay dağılmalıdır.
    - Yöneticiler sahip oldukları gücü bırakmamak için ekiplerin ihtiyaı olan bilgiyi ve diğer kaynakları paylaşmaktan ve iř birliği yapmaktan kaçınırlar.
    - Katılımcı ve paylaşımcı alışkanlıkların olmadığı kurumlarda ekip çalışması gelişemez.
    - Güce dayalı kültürlerde ekip çalışmasını geliştirmek oldukça güçtür.

(Baltaş, 2016a, s.51-2).⁵

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Kurum Kültürü:**

- **ğrenme:**

- Kurumlar her çalışanın sürekli öğrenme ve potansiyeli gerçekleştirme yönünde gelişimine katkıda bulunmalıdır.
    - Bu sayede değişen koşullara adapte olma ve sorunlara hızlı ve akılcı çözümler üretmek kolaylaşacaktır.
    - ğrenme kültürünün olmadığı bir ortamda herhangi bir verimlilik ya da performans artışının sağlanabilmesi pek mümkün değildir.

(Baltaş, 2016a, s.52).⁶

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Kurum Kültürü:**

- **Sorumluluk stlenme:**

- Ekiplerin kuruluş amaçlarından biri sorumluluk üstlenmektir.
    - Fırsatların değerlendirilmesinde ve belirsizliklerin ortadan kaldırılmasında ekip üyelerinin sorumluluk üstlenmeleri gerekmektedir.
    - Sorumluluk stlenme konusunda tereddütlerin olduğu ya da çalışanlarına sorumluluk vermeyen kurumlarda ekip çalışmasına uygun bir kurum kültürünün gelişebilmesi olanaksızdır.

(Baltaş, 2016a, s.52).⁷

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- Kurum Kültürü:
  - Ödüllendirme:
    - Performans yönetim sisteminin bir parçası olan takdir ve ödüllendirme sistemi ekip üyelerini motive etmeyi amaçlar.
    - Geleneksel rgtlerde ödül sistemleri bireysel başarıya odaklanır ve bireysel başarı teşvik edilir.
    - Ekip çalışmasının ne çıkarıldığı örgütlerde ise bireysel başarının yanı sıra ekip çalışmaları ve ekip yeleri birlikte ödüllendirilir.

(Baltaş, 2016a, s.52-3).⁸

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Ulusal Kültür:**

- **Merkeziyetçi karar:**

- Karar yetkisinin üst yönetimde olduğu bir başka deyişle güç mesafesinin yüksek olduğu toplumlarda, ekiplere yetki devrinde sorunlar yaşanır.
    - Ekip çalışmasını kolaylaştırmak için merkeziyetçi bir karar alma sürecinden çok hizmete en yakın birimlerin karar alma kapasitelerinin ve yetkilerinin arttırılması gerekir.

(Baltaş, 2016a, s.53).₉

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Ulusal Kültür:**

- **Toplulukçuluk:**

- Bireyin beklenti, istek ve taleplerinin ne çıktığı toplumlarda insanları belirli amaçlar etrafında bir araya getirmek zor olabilir.
    - Kurumun ve toplumun önceliklerinin ağır bastığı toplulukçu kültürlerde ekip içi uyum yüksektir.
    - Toplulukçu ekiplerin riski grup kararları yeterince sorgulanmadan benimsenmesidir. Baskın grup düşüncesi yeni fikirler üretmenin önünde engel oluşturabilir.

(Baltaş, 2016a, s.53).¹⁰

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Ulusal Kültür:**

- **Resmiyet:**

- Bazı toplumlarda işler teklifsiz ilişkiler içinde yürürken bazı toplumlarda resmi iletişim ve raporlama sistemleri yaygındır.
- Ekiplerde işlerin hızlı yürümesi için kurum çapında yaygın ve teklifsiz ilişki ağlarına ihtiyaç vardır.
- Bürokratik iletişim sistemleri ekiplerin çalışmasını ağırlaştırır.

(Baltaş, 2016a, s.53-4).

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Ulusal Kültür:**

- **Yenilikçilik:**

- Bazı toplumlar istikrara değer verir ve değişime direnç gösterir.
- Bazılarında yenilik ve değişim önemlidir.
- Riskten uzak duran toplumlarda ekipler yenilik üretmekte ve uygulamakta zorlanabilir.

(Baltaş, 2016a, s.54).¹²

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Ulusal Kültür:**

- **Kurumsal bağlılık:**

- Bazı toplumlarda çalışanlar kurumlarıyla güçlü bağlar kurarken bazılarında daha çok mensubu oldukları meslek grubuna aidiyet daha yüksektir.
- Kurum dışı gruplarla özdeşleşen kişilerin kurumsal bağlılığı düşük olmakla birlikte olaylara daha nesnel ve akılcı yaklaşabilirler.

(Baltaş, 2016a, s.54).

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- **Ulusal Kültür:**

- **İşbirliği:**

- Bazı toplumlar insanlar arasında işbirliğini özendirirken bazıları rekabeti teşvik eder.
- Rekabetçi toplumların insanları ekip çalışması yapabilmek için yeni davranışlar öğrenmek zorundadır.
- Bazı kurumlarda işbirliğini zedelemeyi göze alarak ekipler arasında rekabet teşvik edilir.

(Baltaş, 2016a, s.54).¹⁴

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel öğeler

- **rgtlenme/Organizasyon Kültürü:**

- Yeni örgütlenmelerin en belirgin özelliği, sınırların ortadan kalkması, bunun sonucunda esneklik ve uyum kabiliyetinin artmasıdır. Bu zellik ekip çalışması için de en uygun ortamı oluşturur.

(Baltaş, 2016a, s.54).

Ekip alışmasını Etkileyen Kültürel ğeler

- Ekip çalışmasına uygun örgütlenme yapısı nasıl olmalıdır?
- C. Hasting'in tanımlaması:
  - Merkeziyetçilikten uzak bir yapı
  - Güçlü bir karşılıklı bağımlılık
  - Zorlayıcı beklentiler
  - Saydam performans standartları
  - Dağıtılan liderlik yetkileri
  - Silikleşmiş sınırlar
  - Yaygın ilişki ağları
  - Karşılıklılık

(Baltaş, 2016a, s.54).¹⁶

Ekip alışmasını Zorlaştıran rgtsel öğeler

- G/İktidar Alanı
- Odaklanma
- Örgütsel/Organizasyonel iletişim

(Baltaş, 2016a, s.55).

Ekip alışmasını Zorlaştıran Örgütsel Öğeler

- **Güç/İktidar Alanı**

- Yöneticiler pozisyonlarından kaynaklanan itibarlarını, güçlerini/iktidarlarını ve ayrıcalıklarını kaybetmemek için direnme eğilimi gösterirler.
- Ekip alışması uğruna adamlarını, ellerindeki bilgiyi ve diğerkaynakları paylaşmaya razı olmazlar.

(Baltaş, 2016a, s.55).

Ekip Çalışmasını Zorlaştıran Örgütsel Öğeler

- **Odaklanma**

- Kurum içinde çoğu zaman farklı fonksiyonların farklı düşünce dünyaları vardır.
- Bu yüzden kurum içinde bölümler arasında amaç ve hedef birliğinden söz etmek her zaman kolay olmaz.

(Baltaş, 2016a, s.55).

Ekip alışmasını Zorlaştıran Örgütsel Öğeler

- İletişim

- Kurumların farklı birimleri arasında ortak bir dil konuşurlar.
- Bu durum grup içi iletişimi kolaylaştırsa da bölümler arası anlaşmayı engeller ve yanlış anlamalara neden olur.

(Baltaş, 2016a, s.55).

Kaynakça

- Baltaş, Acar (2016a), *Ekip Çalışması ve Liderlik*, 15. Basım. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Baltaş, Acar (2016b), *Rekabette Fark Yaratan Ekip Çalışması*, 8. Basım. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Brett, J., Behfar, K. & Kern, M. C. (2015), 'Çok-Kültürlü Ekipleri Yönetmek' *HBR's 10 Must Reads: Ekipler*, Çev. Melis İnan. İstanbul: Optimist, s.155-174.
- Giddens, A. (2000), *Sosyoloji*, Yay. Haz. Hüseyin Özel & Cemal Güzel, Ankara: Ayraş Yayınevi.
- TDK Güncel Türkçe Sözlüğü,
http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GT.S.5bed109b1ee851.52351039.